

Nieuws

comments: 2 views: 5734

9 jan 2017

Nieuwe wet ggz: ingrijpen voor het te laat is

'Die nieuwe wet: voer hem zo snel mogelijk in.' Een hartekreet van Ferd Crone, burgemeester van Leeuwarden. Burgemeesters worden aangesproken door burgers die ten einde raad zijn en hulp zoeken voor een kind of ouder die zorg mijdt. De nieuwe Wet verplichte ggz biedt mogelijkheden om in te grijpen voor het te laat is. Dat schrijft Yvette Bommeljé in Sociaal Bestek.

'Met deze wet kunnen we wanhopige familieleden helpen en een passende vorm van zorg regelen. Dus snelheid bij invoering is geboden.' - Foto: iStock

Crone sprak eind oktober als voorzitter van de G32, het netwerk van 38 (middel)grote Nederlandse steden, en als burgemeester op de rondetafel van de Tweede Kamer over het wetsvoorstel Wet verplichte ggz (Wvvgz). Deze wet stelt dat de colleges van burgemeesters en wethouders een zorgmachtiging kunnen krijgen via een rechter waarmee ze verplicht zijn om zorg te leveren. Ook kunnen burgemeesters dankzij de nieuwe wet onder bepaalde voorwaarden crisismaatregelen rond een persoon treffen en een observatiemaatregel nemen om een persoon op te laten nemen.

Passende zorg

De wet kent een lange voorgeschiedenis: het eerste voorstel dateert uit 2010. Volgens Crone is het terecht dat zorgvuldigheid boven snelheid gaat: 'Het gaat hier wel over mensenrechten, je beneemt iemand van zijn vrijheid. Dat moet natuurlijk met alle waarborgen worden omkleed. Maar nu ligt er een wet waarmee wij als burgemeesters goed uit de voeten kunnen, met als uitgangspunt: eerst kijken of een vorm van vrijwillige hulp mogelijk is, in het uiterste geval kiezen voor verplichte zorg en pas als het niet anders kan in een instelling. Met deze wet kunnen we wanhopige familieleden helpen en een passende vorm van zorg regelen. Dus snelheid bij invoering is wél geboden. Wij hebben die wet nodig om mensen tegen zichzelf te beschermen en te voorkomen dat er schade aan anderen wordt toegebracht.'

Udo D.

Het is niet toevallig dat Crone zich voor de nieuwe wet sterk maakt. In oktober 2015 werd de burgemeester namelijk opgeschrikt door een daad van Udo D., een ex-tbs'er die in oktober 2015 op straat in Leeuwarden zomaar een volkomen onschuldige vrouw doodsloeg. Daarnaast viel hij op dezelfde dag nog drie vrouwen aan. Eén van die vrouwen was een prostituee op wie hij beestachtig instak met een mes. Zij overleefde die aanval wonderwel.

Tijdig ingrijpen

Crone: 'In de wet Bijzondere opname psychiatrische ziekenhuizen, die binnenkort vervangen wordt door de Wvvgz, ontbreken de instrumenten om tijdig in te grijpen. Er moet eerst iets gebeuren om in te grijpen. En in dat geval kun je de betrokkene enkel laten opnemen in een psychiatrisch ziekenhuis. Maar bij Udo D. was dat niet aan de hand. Uit inspectierapporten blijkt dat iedereen in de keten precies had gedaan wat hij moest doen. En toch ging het mis. Met eerder ingrijpen hadden we dat kunnen voorkomen. In de nieuwe wet kunnen we met een observatie- of crisismaatregel snel ingrijpen bij een dreiging. Dat geeft de mogelijkheid in meer gevallen in te grijpen dan voorheen. En we kunnen nu het hele spectrum van zorg inzetten, dus niet meer alleen met het zware opnemen in een psychiatrisch ziekenhuis.'

Onno Hoes, voorzitter van het Schakelteam Personen met Verward Gedrag: 'Ons doel is om met elkaar in te zetten op het voorkomen van persoonlijk leed en maatschappelijke overlast.' Lees meer >>

Weggliden

Crone noemt medicijngebruik als een apart aandachtspunt. 'Stoppen of slordig zijn met medicatie is vaak oorzaak van wat wij meemaken met ernstige verwaarlozing of agressief gedrag. Dat zijn ook juist de situaties waarin familie mij vraagt in te grijpen. En dat kan ik nu met de Bopz dus niet. Dat is niet uit te leggen aan wanhopige ouders, die hun zoon zien wegglijden in onvoorspelbaar gedrag en vervuiling, de deur voor niemand meer open doet. Terwijl hij gewoon functioneert als een gezellige zoon als hij zijn medicijnen wel op tijd inneemt.'

Familie

De nieuwe wet geeft de familie meer stem en handvatten dan de Bopz. De familie kan de burgemeester vragen in te grijpen en de rol van de familie in het stapsgewijze proces dat leidt tot gedwongen zorg is nu wettelijk omschreven. Ook wordt de familie betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het zorgplan.

Rol van wijkteams

De problematiek in de ggz is ingewikkeld en kent vele spelers die elk eigen belangen en financieringsstromen hebben. Om dit goed te stroomlijnen, wil Crone een voorbeeld nemen aan het Veiligheidshuis, dat werkt voor de hele provincie. 'Met het Veiligheidshuis hebben we de aanpak voorkoming escalatie ontwikkeld. Daarin maken we helder wanneer je in de hulpverlening moet opschalen, hoe je stagnatie in de samenwerking doorbreekt en wie in welke situatie welke bevoegdheden heeft. Die aanpak kunnen we ook op ggz-terrein toepassen. Nu gaat het er nog om een goede lijn te leggen naar de wijkteams. Daar begint de preventieve en signalerende taak. Die moeten hun professionele grenzen kennen en weten wanneer ze moeten opschalen. Op dat niveau moet eigenlijk voorkomen worden dat we de Wvvgz vaak moeten inzetten.'

Lees het hele artikel in Sociaal Bestek van december/januari >>

Yvette Bommeljé

Reageren? Login hier Of registreer je om te kunnen reageren.

SPRINGER NATURE

© 2017 Copyright Bohn Stafleu van Loghum, onderdeel van Springer Nature | Privacy statement | Disclaimer | Voorwaarden